

[Træff.]

mer, hvoraf det første er overproduktion i en lang række uddannelser, det næste, at en lang række uddannelser i dag ikke har et tilfredsstillende fagligt indhold, og ydermere eller som følge heraf har en lang række uddannelser ikke erhvervmæssig kompetence.

Vi mener, at det nu er på tide, man foretager en samfundsmæssig analyse af de behov, samfundet har, således at de meget lange uddannelser, dem, der koster mellem 300.000 kr. og 500.000 kr. pr. student, kan begrænses, således at man kan foretage besparelser på det hårdt trængte budget.

Ideen hertil er basisuddannelse, det nye nøgleord, og basisuddannelse er en god ting, vel at mærke når den har et veldefineret, fagligt indhold og den foregår under betryggende og tilfredsstillende forhold.

Man skulle herigennem kunne opnå at få et lille frafald, hvor man i dag ved mange uddannelser har et stort frafald, og man skulle kunne opnå at få mange mulige afgangsniveauer, således at man senere kan vende tilbage til uddannelsessystemet og få en efteruddannelse efter éns behov. Men dette forudsætter med den nuværende budgetramme, at der må ske en væsentlig reduktion af studentertallet på de gamle uddannelsesinstitutioner, ligesom der må ske en overflytning af dele af lærerkorpset til disse nye centre. Det er dog en afgørende forudsætning, at alt dette kun sker som en undervisningspolitisk helhedsløsning, hvor ressourcer, som samfundet stiller til rådighed, er klarlagte. Erhvervslivet må således meget mere med på råd, når denne omstrukturering skal foregå, end det har været tidligere.

Jeg mener, at en undervisningspolitisk helhedsløsning kun kan have en varighed af 10 år med den hastige udvikling, vi har i vort samfund i dag.

Når det formelle med hensyn til antal studerende, fag og fagretninger er bragt i orden, står der tilbage at udvælge de studerende, der skal optages på uddannelsesinstitutionerne. Her må det være praktisk med

en optagelsesprøve, hvor alle er lige, for herigennem at få de virkelig egnede. Ved en sådan fremgangsmåde stilles en lang række grund- og mellemuddannelser i et helt nyt lys, idet man altid med et mindre supplement kan nå et ønsket adgangsniveau, så disse grund- og mellemuddannelser ikke længere er blindgyder. Det må selvfølgelig være i samfundets interesse, at rekrutteringen af de studerende foregår ligeligt fra alle sociale lag, således at den, der har evner, også får muligheder.

Hertil kræves, at der bliver stillet økonomiske midler til rådighed, således at en anstændig levestandard kan opretholdes, så længe studiet pågår. Man kan nu gå ind i en større diskussion om fordelingen mellem lån og stipendier, men det sidste må altid afspejle sig i det lønniveau, disse grupper vil opnå efter endt uddannelse. Der foreligger ingen studiemæssig motivering for, når der er kontrol ved eksamen, at en økonomisk pisk skulle være nødvendig.

Et synspunkt, der også kan føres i mærken her, er, at den, som har modtaget en højere uddannelse, derved har forbedret sin indtjeningssevne både her og i udlandet og på denne måde modtaget et kapitalgode, som man må betale for. Det må dog antages, indtil andet er bevist, at til- og afgang af højt uddannede holder hinanden i rimelig balance, således at der ikke sker nogen yderligere forringelse af landets værdi. Vi må dog med vort medlemskab af EF være indstillet på, at der vil være en langt større vekselvirkning af arbejdskraft, end vi hidtil har kendt, og vi må inrette vort uddannelsessystem på disse forhold.

I en undervisningspolitisk helhedsløsning må ledelsesfunktionen og stillingsstrukturen også indgå. De erfaringer, man har, og det er navnlig på det dårlige, f. eks. fra RUC og fra en række institutter ved Københavns og Århus universiteter, bør afstedkomme en alvorlig ændring af den nuværende styrelseslov. Vi mener, at studienævnenes sammensætning må ændres, således at de studerende kun får høringsret. Der bør tilstræbes